

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.4.2020 r.
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

**stanowiska Rady w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje 2018/0178 (COD),
a także w sprawie zmiany rozporządzenia 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji
związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych**

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

**stanowiska Rady w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje 2018/0178 (COD),
a także w sprawie zmiany rozporządzenia 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji
związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych**

1. PRZEBIEG PROCEDURY

Data przekazania wniosku Parlamentowi Europejskiemu 24 maja 2018 r.

i Radzie (dokument COM(2018) 0353 final – 2018/0178 COD):

Data wydania opinii przez Europejski Komitet
Ekonomiczno-Społeczny: 17 października 2018 r.

Data uchwalenia stanowiska Parlamentu Europejskiego 28 marca 2019 r.
w pierwszym czytaniu:

Data przekazania zmienionego wniosku: nie dotyczy

Data przyjęcia stanowiska Rady: 15 kwietnia 2020 r.

2. PRZEDMIOT WNIOSKU KOMISJI

W marcu 2018 r. Komisja przedstawiła ambitny plan działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego¹. Celem tego planu działania jest zachęcenie sektora prywatnego do przejścia na niskoemisyjną, bardziej zasobooszczędną i zrównoważoną gospodarkę. Jak przedstawiono w planie działania, brak jasnej definicji tego, jakie rodzaje działalności można uznać za „zrównoważone środowiskowo”, stanowi obecnie jedną z największych przeszkód na drodze do zwiększenia skali zielonych inwestycji. Dlatego też jednym z fundamentów planu działania jest stworzenie wspólnego systemu klasyfikacji zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej czyli „systematyki UE”. W tym celu w maju 2018 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący rozporządzenia², które miało trzy następujące cele:

- 1) zapewnienie przedsiębiorstwom i inwestorom odpowiednich definicji określających, jakie rodzaje działalności gospodarczej można uznać za zrównoważone środowiskowo;

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego (COM(2018) 97 final).

² Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (2018/0178 (COD)).

- 2) wzmocnienie pozycji inwestorów końcowych, w tym inwestorów detalicznych, w celu skierowania kapitału na działalność zrównoważoną środowiskowo przez ograniczenie dzięki tym definicjom ryzyka „pseudoeekologicznego marketingu”³; oraz
- 3) uniknięcie fragmentacji rynku poprzez zapewnienie inwestorom, przedsiębiorstwom i państwom członkowskim pojedynczego punktu odniesienia przy określaniu zrównoważenia środowiskowego do celów inwestycji.

Systematyka UE stanowić będzie wspólny język, który inwestorzy i przedsiębiorstwa będą mogli stosować w celu określenia możliwości inwestowania w projekty i działalność gospodarczą, które w znacznym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia celów związanych z klimatem i środowiskiem. Pomoże to inwestorom i przedsiębiorstwom w przedstawieniu swojej działalności na działalność uwzględniającą kwestie zrównoważonego rozwoju. Systematyka UE przyczyni się zatem do zwiększenia skali inwestycji prywatnych i publicznych w celu sfinansowania przejścia na zrównoważony rozwój, zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu.

W systematyce skoncentrowano się na zrównoważonej środowiskowo działalności w następujących obszarach: łagodzenie zmiany klimatu; przystosowanie się do zmiany klimatu; zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich; gospodarka o obiegu zamkniętym; zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola; ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów. Do dnia 31 grudnia 2021 r. Komisja musi opublikować sprawozdanie w sprawie rozszerzenia zakresu systematyki na inne cele dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym na cele społeczne.

Kiedy systematyka będzie kompletna, ułatwi ona opracowanie norm i etykiet dla ekologicznych produktów finansowych. Będzie ona również stanowić integralną część sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju prowadzonej przez przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe. Ponadto, jak ogłoszono w planie inwestycyjnym na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu⁴, systematyka zostanie również uwzględniona w wytycznych dotyczących monitorowania klimatu i środowiska oraz kontroli pod kątem zapewnienia zrównoważonego rozwoju w ramach Programu InvestEU⁵, które zostaną opublikowane w drugiej połowie 2020 r. Niezależnie od programu InvestEU Komisja zbada w ramach odnowionej strategii na rzecz zrównoważonego finansowania, która zostanie opublikowana w drugiej połowie 2020 r., w jaki sposób podmioty sektora publicznego mogą stosować systematykę, aby osiągnąć konwergencję norm stosowanych przez podmioty sektora prywatnego i podmioty publiczne oraz jak najlepiej wykorzystać do tego celu instrumenty finansowania mieszanego.

3. UWAGI DOTYCZĄCE STANOWISKA RADY

Stanowisko Rady odzwierciedla porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament Europejski i Radę w dniu 16 grudnia 2019 r. Komisja popiera to porozumienie.

³ „Pseudoeekologiczny marketing” odnosi się do praktyki promowania produktów, celów lub strategii danej organizacji jako przyjaznych dla środowiska, podczas gdy prawdopodobnie takie nie są.

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów: Plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2020) 21 final).

⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program InvestEU (COM(2018) 439 final – 2018/0229 (COD)).

W ramach porozumienia politycznego wprowadzono kilka zmian, które odbiegają od pierwotnego wniosku Komisji, w tym następujące punkty:

1. Rozszerzenie zakresu rozporządzenia

Po pierwsze, porozumienie polityczne nakłada na UE dodatkowy obowiązek stosowania systematyki do celów wszelkich środków, norm lub oznakowań publicznych, określających wymogi nakładane na uczestników rynku finansowego lub emitentów w obszarze produktów finansowych lub obligacji korporacyjnych, które są wprowadzane do obrotu jako „zrównoważone środowiskowo”.

Po drugie, wszyscy uczestnicy rynku finansowego, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji⁶, będą zobowiązani do ujawnienia, w jaki sposób i w jakim stopniu inwestycje wchodzące w skład ich produktów finansowych, wspierają działalność gospodarczą zgodną z systematyką. Uczestnicy rynku finansowego, którzy nie wyrażą chęci ujawnienia informacji o zgodności z systematyką, a następnie nie zechcą wprowadzać do obrotu swoich produktów jako środowiskowo zrównoważonych lub mających podobne cechy, będą musieli złożyć oświadczenie wyjaśniające tę kwestię.

Po trzecie, duże przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe, które już muszą publikować oświadczenie na temat informacji niefinansowych⁷, będą musiały ujawnić, w jaki sposób i w jakim stopniu ich działalność jest powiązana z działaniami objętymi systematyką. Dotyczy to około 6 000 przedsiębiorstw i grup w całej UE. Zgodnie z wytycznymi towarzyszącymi dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej odpowiednie kluczowe wskaźniki wyników obejmują obroty, wydatki kapitałowe i wydatki operacyjne. W przypadku przedsiębiorstw finansowych różne kluczowe wskaźniki wyników mogą zostać doprecyzowane w akcie delegowanym, który Komisja ma przedstawić do czerwca 2021 r.

2. Wyszczególnienie rodzajów działalności gospodarczej, które można uznać za kwalifikowalne

Porozumienie polityczne wprowadza dwie podkategorie zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej: *działalność wspomagającą* (dotyczącą wszystkich sześciu celów środowiskowych) i *działalność na rzecz przejścia* (dotyczącą wyłącznie celu w zakresie łagodzenia zmiany klimatu).

Działalność wspomagająca bezpośrednio umożliwia innym rodzajom działalności przyczynienie się w istotny sposób do realizacji jednego lub większej liczby celów środowiskowych. Wprowadzono zabezpieczenia w celu uniknięcia pseudoekologicznego marketingu. Pierwsze z tych zabezpieczeń polega na tym, że działalność wspomagająca nie może prowadzić do uzależnienia od aktywów stojących w sprzeczności z długoterminowymi celami środowiskowymi, biorąc pod uwagę ekonomiczny cykl życia tych aktywów. Drugie z tych zabezpieczeń polega na tym, że działania wspierające muszą mieć istotny pozytywny wpływ na środowisko na podstawie kryteriów cyklu życia.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

⁷ Dotyczy to przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (Dz.U. L 330 z 15.11.2014, s. 1).

Działalność na rzecz przejścia to działalność: (i) dla której nie ma obecnie technicznie i ekonomicznie dostępnych alternatywnych rozwiązań niskoemisyjnych (ii) i która wspiera przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu w sposób zgodny ze ścieżką ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 stopnia Celsjusza powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej. Podobnie jak w przypadku działalności wspomagającej wprowadzono szereg zabezpieczeń w celu zapobieżenia pseudoekologicznemu marketingowi⁸. Ta podkategoria działalności na rzecz przejścia jest istotna tylko z punktu widzenia celu w zakresie łagodzenia zmiany klimatu.

3. Zmiany przepisów dotyczących określonych rodzajów działalności gospodarczej

Wyraźnie wyłączono możliwość uznania za kwalifikowalną działalność związaną z wytwarzaniem energii ze stałych paliw kopalnych.

Znaczenie „energii neutralnej dla klimatu” dla transformacji uznano w jednym z motywów porozumienia politycznego, natomiast skreślono odniesienie do „energii neutralnej dla klimatu” jako części celu w zakresie łagodzenia zmiany klimatu. Komisja została poproszona o przeprowadzenie oceny wszystkich istotnych istniejących technologii przy wyborze rodzajów działalności, które można zakwalifikować jako „działalność na rzecz przejścia”. W tym kontekście działalność gospodarcza jest uważana za „istotnie szkodliwą”, jeżeli długoterminowe składowanie odpadów może powodować znaczne i długotrwałe szkody dla środowiska. W ramach porozumienia politycznego wzmocniono również rolę ocen cyklu życia przy opracowywaniu technicznych kryteriów kwalifikacji.

W dziedzinie spalania odpadów określenie „unikanie” zostało zastąpione określeniem „minimalizacja” spalania odpadów jako jeden ze sposobów, w jaki działalność gospodarcza może istotnie przyczynić się do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Ponadto dodano odniesienie do zasad hierarchii postępowania z odpadami. Zasada „nie czynić poważnych szkód” wyraźnie stanowi, że kwalifikująca się działalność nie powinna prowadzić do znacznego wzrostu wytwarzania, spalania lub składowania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu.

4. Rozszerzenie minimalnych zabezpieczeń społecznych

W porozumieniu politycznym do wykazu minimalnych zabezpieczeń dodano trzy międzynarodowe instrumenty/wytyczne dotyczące praw człowieka:

- Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;
- Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz
- Międzynarodową kartę praw człowieka.

5. Rozszerzenie składu i zadań platformy ds. zrównoważonego finansowania (zwanej dalej „platformą”)

Porozumienie polityczne rozszerza zakres działania platformy i liczbę jej członków, aby mogła doradzać Komisji w następujących dodatkowych kwestiach:

⁸ Działalność na rzecz przejścia: (i) musi wiązać się z emisjami gazów cieplarnianych, które są znacznie niższe niż średnia w danym sektorze lub w przemyśle; (ii) nie może utrudniać rozwoju i wdrażania alternatywnych rozwiązań niskoemisyjnych oraz (iii) nie może prowadzić do uzależnienia od aktywów niezgodnych z celem, jakim jest neutralność klimatyczna.

- ewentualnej roli standardów rachunkowości i sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju we wspieraniu stosowania systematyki;
- ewentualnej potrzeby poprawy dostępności i jakości danych;
- uwzględnienia innych celów dotyczących zrównoważonego rozwoju, w tym celów społecznych;
- funkcjonowania minimalnych zabezpieczeń i ewentualnej potrzeby uzupełnienia obowiązujących wymogów w tym zakresie;
- oceny i rozwoju polityki w zakresie zrównoważonego finansowania, w tym w kwestiach spójności polityki.

W tym kontekście porozumienie polityczne stanowi, że w skład platformy muszą wchodzić następujące podmioty:

- Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
- przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego;
- przedstawiciele odpowiednich finansowych i pozafinansowych sektorów gospodarki, w tym przedstawiciele odpowiednich gałęzi przemysłu;
- eksperci posiadający wiedzę specjalistyczną w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości.

Platforma będzie działać zgodnie z przepisami horyzontalnymi Komisji dotyczącymi grup ekspertów⁹.

6. Ustanowienie grupy ekspertów z państw członkowskich

W drodze porozumienia politycznego utworzona zostaje grupa ekspertów z państw członkowskich w celu doradzania Komisji w kwestii adekwatności technicznych kryteriów kwalifikacji i podejścia przyjętego przez platformę. Grupa ta będzie działać zgodnie z przepisami horyzontalnymi Komisji dotyczącymi grup ekspertów¹⁰.

7. Zmiany w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji

Porozumienie polityczne wprowadza ukierunkowane zmiany do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji. W szczególności zmiany te mają na celu osadzenie ujawniania informacji związanych z systematyką przez uczestników rynku finansowego w szerszych ramach dotyczących ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem przez sektor usług finansowych, jak określono w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji. W związku z tym wprowadzono szereg zmian w celu upoważnienia Europejskich Urzędów Nadzoru do opracowania regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia wymogów dotyczących ujawniania informacji związanych z systematyką.

Ponadto wprowadzono artykuł dotyczący zasady „nie czyn poważnych szkód”. Poprawka ta upoważnia Europejskie Urzędy Nadzoru do opracowania dodatkowych regulacyjnych standardów technicznych. Ten dodatkowy regulacyjny standard techniczny określi szczegóły dotyczące treści i sposobu prezentacji informacji związanych z zasadą „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do celów z zakresu ochrony środowiska i polityki społecznej. Zasada „nie czyn poważnych szkód” w odniesieniu do aspektów z zakresu polityki społecznej, określonych w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji, powinna być zgodna

⁹ Decyzja Komisji z dnia 30 maja 2016 r. ustanawiająca przepisy horyzontalne dotyczące tworzenia i funkcjonowania grup ekspertów Komisji (C(2016) 3301).

¹⁰ Decyzja Komisji z dnia 30 maja 2016 r. ustanawiająca przepisy horyzontalne dotyczące tworzenia i funkcjonowania grup ekspertów Komisji (C(2016) 3301).

z minimalnymi zabezpieczeniami określonymi w rozporządzeniu w sprawie systematyki. Podczas wdrażania procedur zapewniających przestrzeganie tych minimalnych zabezpieczeń przedsiębiorstwa powinny z kolei stosować zasadę „nie czyn poważnych szkód”.

8. Harmonogram przyjmowania aktów delegowanych

Komisja będzie musiała przyjąć akty delegowane, które będą zawierać techniczne kryteria kwalifikacji, w odniesieniu do dwóch celów w zakresie klimatu do dnia 31 grudnia 2020 r. (rozpoczęcie stosowania w dniu 31 grudnia 2021 r.), a w odniesieniu do pozostałych czterech celów środowiskowych do dnia 31 grudnia 2021 r. (rozpoczęcie stosowania w dniu 31 grudnia 2022 r.).

9. Przegląd

Porozumienie polityczne rozszerza klauzulę przeglądowną, zobowiązując Komisję do uwzględnienia następujących dodatkowych tematów przy sporządzaniu sprawozdania:

- opis przepisów, które byłyby wymagane w celu rozszerzenia zakresu systematyki na inne rodzaje działalności gospodarczej, w tym rodzaje działalności neutralne i szkodliwe dla środowiska;
- ocena skuteczności procedur doradczych w procesie opracowywania technicznych kryteriów kwalifikacji (obejmujących platformę i grupy ekspertów z państw członkowskich);
- ocena planowanego systemu nadzoru.

5. WNIOSEK

Komisja popiera wyniki negocjacji międzyinstytucjonalnych i w związku z tym może przyjąć stanowisko Rady w pierwszym czytaniu.